

nauczyciel: Ilona Wiznerowicz

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY VIII
Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Boguszycach**

I. Obszary oceniania

Ocenianiu podlegają wiedza i umiejętności określone programem nauczania oraz następujące formy aktywności ucznia:

- a) pisemne: prace klasowe (wypracowania), testy, sprawdziany (literackie, gramatyczne), sprawdziany z lektury, dyktanda, kartkówki, prace domowe na określony temat (literackie - ćwiczenie form wypowiedzi oraz zestawy ćwiczeń z gramatyki i ćwiczenia ortograficzne); formy wypowiedzi poznane w klasach IV- VIII: opowiadanie, opis sytuacji i przeżyć, opis przedmiotów i postaci, charakterystyka, recenzja, przemówienie, wywiad, list otwarty, artykuł, rozprawka, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, dedykacja, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, reklama;
- b) ustne: aktywność (kreatywność) na lekcjach, wypowiedzi ustne na zadany temat, czytanie tekstów, recytacja, opowiadanie odtwórcze i twórcze, udział w dyskusji (argumentowanie, wnioskowanie, przemówienie);
- c) praktyczne: posługiwanie się podstawowymi pojęciami i terminami wyszczególnionymi w programie nauczania, przygotowanie do lekcji, praca w grupie, rozwiązywanie problemów (umiejętność zastosowania wiedzy przedmiotowej w sytuacji praktycznej), inscenizacja, prezentacja referatu bądź informacji przygotowanych samodzielnie, a także prace nadobowiązkowe, jak np. realizacja projektu (gazetka, album, plakat, pomoc dydaktyczna, nagranie, ankieta itp.).

II. Umowa nauczyciel - uczeń

- a) Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy.
- b) Prace klasowe, sprawdziany z gramatyki, sprawdziany ortograficzne (dyktanda) są obowiązkowe i jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać ich z całą klasą, powinien to uczynić w trakcie kolejnej lekcji.
- c) Poprawa ocen niedostatecznych prac pisemnych odbywa się w terminie ustalonym z nauczycielem w ciągu tygodnia od rozdania prac. Poprawę uczeń pisze tylko raz. W szczególnych przypadkach możliwe jest ustalenie dodatkowego terminu poprawy.
- d) Krótkie sprawdziany (kartkówki), obejmujące trzy ostatnie tematy, nie muszą być zapowiadane.
- e) Oceny są jawne i umotywowane przez nauczyciela, zarówno dla uczniów, jak i rodziców.
- f) Każdy ma prawo do zdobycia dodatkowych ocen za prace nadobowiązkowe zlecone przez nauczyciela bądź podjęte ze swojej inicjatywy oraz za aktywność i pracę na lekcji (za pięć plusów uczeń otrzymuje piątkę, za osiem - szóstkę).
- g) Ocena śródroczna i końcoworoczna uwzględniająca stopień opanowania wskazanych w programie kompetencji oraz motywująca do dalszej pracy nie musi być średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.
- h) Na ocenę końcową większy wpływ mają oceny cząstkowe z prac klasowych, wypracowań, testów i sprawdzianów obejmujących większą partię materiału, oceny z odpowiedzi na lekcjach powtórzeniowych syntetyzujących oraz z pracy projektowej, niż oceny cząstkowe za pozostałe formy aktywności ucznia (np. prace domowe, kartkówki z bieżącego materiału, recytacje). Oceny te mogą podwyższyć lub obniżyć notę śródroczną lub końcoworoczną.
- i) Uczeń, który nie zaliczył przynajmniej 50% sprawdzianów i prac klasowych na ocenę pozytywną, nie może uzyskać na koniec semestru bądź roku szkolnego oceny pozytywnej, mimo pozytywnych ocen cząstkowych za pozostałe formy aktywności (np. recytacja, praca domowa, kartkówka).
- j) Uczeń zagrożony oceną niedostateczną na semestr bądź koniec roku ma możliwość jej poprawienia najpóźniej na dwa tygodnie przed radą klasyfikacyjną. Inne oceny nie podlegają poprawie (na ocenę końcową uczeń pracuje przez cały semestr).

- k) Jeśli uczeń opuścił 50% lekcji i brak jest podstaw do wystawienia oceny, nie jest klasyfikowany i musi złożyć egzamin klasyfikacyjny w terminie ustalonym przez dyrekcję szkoły, przed wyznaczoną komisją egzaminacyjną. Taki uczeń otrzymuje na miesiąc przed egzaminem zestaw zagadnień obowiązujących do zaliczenia przedmiotu.
- l) Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek (także zadań domowych) za czas swojej nieobecności.
- m) Uczeń jest zobowiązany przychodzić na lekcje przygotowany, przez co rozumie się:
- posiadanie zeszytu, podręcznika, wymaganych pomocy naukowych,
  - znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji,
  - wykonanie pracy domowej,
  - przeczytanie zadanego przez nauczyciela tekstu literackiego.
- n) Nieprzygotowanie do lekcji pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej do dziennika.
- o) Uczeń trzykrotnie w ciągu półrocza może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (nie dotyczy to prac klasowych, dyktand, sprawdzianów, recytacji i wypracowań zadawanych 2-3 dni wcześniej). O fakcie nieprzygotowania uczeń zgłasza nauczycielowi na początku lekcji.
- p) Brak podręcznika jest odnotowany w zeszycie uwag i ma negatywny wpływ na ocenę z zachowania.
- q) Jeżeli uczeń nie dotrzyma terminu wyznaczonego na oddanie wypracowania domowego, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- r) Oceny cząstkowe wyrażone są w stopniach: 1, 2, 2+, 3, 3+, 4, 4+, 5, 5+, 6.

III Kryteria oceny prac pisemnych

1. Za sprawdziany i testy uczeń otrzymuje następujące oceny:

100 - 98% pkt.	- celujący
97 - 94 % pkt.	- bardzo dobry+
93 - 90 % pkt.	- bardzo dobry

89 - 80 % pkt.	- dobry+
79 - 70 % pkt.	- dobry
60 - 60 %	- dostateczny+
59 - 50 % .	- dostateczny
49 - 40 %	- dopuszczający +
39 - 30 %	- dopuszczający
poniżej 30%	- niedostateczny

Dla osób ze stwierdzoną dysfunkcją kryteria procentowe przy ocenianiu punktowym wyglądają następująco:

100%-85% - bardzo dobry

84%-65% - dobry

64% -45% - dostateczny

44%-25% - dopuszczający

24%-0 – niedostateczny

2. Ocena dyktand:

0 błędów - celujący

1 - 2 błędy - bardzo dobry

3 - 4 błędy - dobry

5 - 6 błędów - dostateczny

7 - 8 błędów - dopuszczający

9 błędów i więcej - niedostateczny

Uczeń u którego stwierdzono dysortografię, dysgrafię lub dysleksję, oceniany jest zgodnie ze wskazaniami zawartymi w opinii PP.

Błędem ortograficznym obniżającym ocenę jest błędna pisownia wyrazów ze znanymi dla ucznia zasadami. Pomyłką to na przykład przestawianie liter, opuszczanie znaków diakrytycznych. 3 błędy interpunkcyjne traktuje się jako 1 błąd ortograficzny. Błędy pierwszego rzędu dotyczą zasad pisowni wyrazów *z u, ó, rz, ż, ch, h, nie z poznanymi częściami mowy.*

3. Ocena wypracowań (prac klasowych, prac domowych ćwiczących formę wypowiedzi poznaną na lekcji):

a) poziom merytoryczny:

- zrozumienie tematu, zgodność treści z tematem
- dobór materiału rzeczowego i umiejętne wykorzystanie go w pracy
- wnioskowanie, uzasadnianie sądów, wartościowanie
- umiejętne włączanie cytatów do tekstu;

b) poziom kompozycyjny:

- posługiwanie się określoną formą wypowiedzi
- konsekwencja kompozycyjna
- spójność tekstu
- estetyka pracy;

c) poziom językowo - stylistyczny:

- zgodne z normą posługiwanie się fleksją, frazeologią i składnią
- bogate słownictwo
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna

- funkcjonalność (celowość) zastosowanych form gramatycznych, słownictwa, konstrukcji składniowych.

Po uwzględnieniu powyższych kryteriów wypracowanie zostanie ocenione następująco:

Stopień dopuszczający (2):

- a) niepełne zrozumienie tematu, częściowe omówienie go; nie zawsze trafny dobór materiału, nieumiejętne wykorzystanie go; próby formułowania wniosków;
- b) brak konsekwencji w posługiwaniu się określoną formą wypowiedzi, odtwórczość, chaos w układzie treści; dość liczne zakłócenia spójności tekstu; brak akapitów, mało czytelne pismo; liczne skreślenia i poprawki;
- c) wyraźne odstępstwa od normy, pozwalające jednak na zrozumienie tekstu; ubogi zasób słów z przewagą słownictwa potocznego; liczne zasadnicze i drugorzędne błędy ortograficzne i interpunkcyjne.

Stopień dostateczny (3):

- a) zrozumienie tematu, niepełne rozwinięcie go; na ogół właściwy dobór materiału, próby wykorzystania go w pracy; formułowanie wniosków, uproszczona argumentacja;
- b) poprawne stosowanie określonej formy wypowiedzi, dopuszczalne uchybienia i brak zachowania proporcji a układzie treści; zakłócenia tekstu; dopuszczalny brak akapitów, czytelne pismo, nieliczne skreślenia i poprawki;
- c) częste odstępstwa od normy, niezakłócające jednak komunikacji; ubogi zasób słów, używanie słownictwa potocznego; nieliczne (I i II kategorii) błędy ortograficzne, usterki interpunkcyjne.

Stopień dobry (4):

- a) zrozumienie tematu, wystarczające rozwinięcie go; właściwy dobór materiału i poprawne wykorzystanie go; właściwe wnioski, logiczna argumentacja;

- b) konsekwencja w stosowaniu określonej formy wypowiedzi, schematyczna kompozycja; sporadyczne zakłócenia spójności tekstu; stosowanie akapitów, estetyczne pismo, sporadyczne skreślenia i poprawki;
- c) nieliczne odstępstwa od normy, komunikatywność tekstu; urozmaiczone słownictwo; sporadyczne zasadnicze błędy ortograficzne i nieliczne drugorzędne, nieliczne usterki interpunkcyjne.

Stopień bardzo dobry (5):

- a) zrozumienie tematu, wyczerpujące omówienie go; przemyślany dobór materiału i odpowiednia interpretacja; właściwe wnioski, logiczna argumentacja, wskazywanie wartości i ich hierarchizacja;
- b) konsekwentne stosowanie określonej formy wypowiedzi; przejrzysty, logiczny układ treści; tekst spójny; szata graficzna bez zarzutu;
- c) pojedyncze uchybienia, komunikatywność tekstu i indywidualizacja stylu; bogaty zasób słownictwa; nieliczne drugorzędne błędy ortograficzne, drobne usterki interpunkcyjne.

Stopień celujący (6):

- a) pełne zrozumienie tematu i wyczerpujące omówienie go; przemyślany dobór materiału i jego oryginalne wykorzystanie oraz odwołanie się do tekstów kultury; właściwe wnioski, logiczna argumentacja, wskazywanie wartości i ich hierarchizacja;
- b) konsekwencja w stosowaniu określonej formy wypowiedzi, przejrzysty, logiczny układ treści; tekst spójny; szata graficzna bez zarzutu;
- c) komunikatywność tekstu i indywidualizacja stylu; bogaty zasób słów; ortografia i interpunkcja bez zarzutu.

Uczeń, którego praca nie spełnia pierwszego kryterium, otrzymuje ocenę niedostateczną.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE 8

Zakres	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
UCZEŃ:					
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje czytany utwór literacki jako należący do <i>epiki, liryki</i> lub <i>dramatu</i>; • zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: <i>fraszka, sonet, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna</i>), odróżnia je od rodzajów literackich; • wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych; • zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami; 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; • stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; • wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać; • wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach; • posługuje się najważniejszą terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; • rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: <i>neologizm, symbol, alegorię, ironię</i>), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów; • określa problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych; • poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów; • wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; • poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory; • wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów; • biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich; • objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi; • poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną; • samodzielnie odczytuje problematykę

	<ul style="list-style-type: none"> • wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem; • wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki; • wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał; • czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; • rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako <i>reportaż</i>; • zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury; • komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury; • wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu; • klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; • rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: <i>reportaż</i> i <i>felieton</i>); • znajduje w omawianych tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; • wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; • wyszukuje i porządkuje cytaty; • wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; • zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż</i>, <i>felieton</i>), • samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; • funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, • funkcjonalnie i celowo wykorzystuje zgromadzone informacje; • określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki; • określa cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż</i>, <i>felieton</i>); • analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich 	<p>egzystencjalną i aksjologiczną poznawanych tekstów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • twórczo poszerza interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią dotyczącą innych dziedzin kultury; • porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury; • samodzielnie analizuje i interpretuje różne teksty kultury, poddaje ocenie ich wartość estetyczną; • twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy; • wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką; • biegle wskazuje w tekstach cechy reportażu, felietonu; • samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, nazywa
--	---	---	---	--	--

					sposób nawiązania
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny; dostosowuje język, którego używa, do sytuacji; rozpoznaje i tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone; odróżnia mowę niezależną od zależnej; zauważa zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; stara się wzbogacać swoje słownictwo, wyjaśnia znaczenie wyrazów; rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa ich; podaje przykłady homonimów; 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się; stara się stosować normę wzorcową i użytkową; tworzy poprawne wypowiedzenia wielokrotnie złożone; przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; wzbogaca swoje słownictwo; ma świadomość treści i zakresu używanych wyrazów; stara się używać poprawnych form nazw 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji; stosuje normę wzorcową i użytkową; rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu; rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i ograniczonym zasięgu, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe; zna sposoby wzbogacania słownictwa i korzysta z nich; odróżnia treść i zakres wyrazu; używa poprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych; formułuje wypowiedzi poprawne pod względem językowym; rozdziela i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; poprawnie stosuje w wypowiedziach mowę zależną i niezależną wskazuje funkcję wykorzystania w wypowiedzi różnych rodzajów słownictwa; funkcjonalnie korzysta ze słowników; rozdziela słowa w zależności od ich treści i zakresu znaczeniowego; nazywa rodzaje nazw osobowych i miejscowych, używa ich poprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się; formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy; świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; wykorzystuje funkcjonalnie mowę zależną i niezależną dla osiągnięcia w wypowiedzi pożądanego efektu; bogaci swoje słownictwo oraz poddaje refleksji rozwój i zróżnicowanie języka

	<ul style="list-style-type: none"> • stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, • stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, • nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym 	osobowych i miejscowych; <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie homonimów; • zauważa różnicowanie stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi, • stosuje zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej 	form nazw osobowych i miejscowych; <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa homonimów; • rozpoznaje i nazywa różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, • świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy 	form; <ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaje stylów użytkowych, poprawnie używa ich w wypowiedzi; • wyjaśnia zasady etykiety językowej, • pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty 	polskiego; <ul style="list-style-type: none"> • biegle używa różnych rodzajów nazw osobowych i miejscowych; • biegle używa użytkowych stylów wypowiedzi; • doskonali własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; • wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach; • zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty
TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się ustnie na podany temat; • stara się używać prostych środków retorycznych; • z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi; • pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych; • gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, starając się zachować 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne; • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi; • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę; • samodzielnie selekcionuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się, realizując zamierzony cel; • wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne; • samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób twórczy, gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł;

	<p>motywacyjny;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje akapity; • formułuje prostą tezę; • wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić; • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia; • stara się podać przykłady ilustrujące argumenty; • z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; • rozpoznaje w różnych tekstach niektóre środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza); • formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu; • głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy 	<p>wyznaczniki gatunku;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy; • formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza; • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji; • przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów; • podaje przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje proste wnioski; • rozpoznaje w różnych tekstach podstawowe środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje) • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, • głośno, płynnie czyta 	<p>odpowiednią dla danej formy kompozycję;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje akapity jako spójne całości myślowe; • formułuje tezę i hipotezę; • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów; • przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego; • podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje wnioski wynikające z argumentacji; • rozpoznaje w różnych tekstach użyte środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania związane z przenośnymi znaczeniami utworu; • głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej; • stosuje rytm akapitowy; • samodzielnie formułuje tezę i hipotezę; • swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów; • podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty; • podsumowuje rozważania; • rozpoznaje w różnych tekstach środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe; • twórczo i funkcjonalnie stosuje rytm akapitowy; • formułuje tezę i hipotezę, dostosowuje je do przyjętej formy rozprawki; • wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy; • podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony; • samodzielnie formułuje wnioski; • rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji; • twórczo przekształca cudzy tekst w celu osiągnięcia określonego efektu artystycznego; • formułuje trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w
--	---	--	--	---	---

		i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowej		utworu; <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje głosowo utwór literacki, starając się zaciekawiać słuchacza 	utworze; <ul style="list-style-type: none"> • recytuje utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków głosowych
SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela; • rozwija nawyk systematycznego uczenia się; • uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych; • uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • uczy się systematycznie; • uczestniczy w projektach edukacyjnych; • podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału; • rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie; • uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną; • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; • stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie; • aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej; • uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii; • bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.; • aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł; • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji; • z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych; • aktywnie, z sukcesami bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. • występuje w roli lidera grupy; • aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu

LEKTURY OBOWIĄZKOWE I UZUPEŁNIAJĄCE	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie czyta i zna wiele tekstów
--	---	---	--	---	---

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.